

TEORETISK UDDANNELSESPROGRAM

Specialuddannelsen i anæstesiologisk sygepleje

iht. BEK 395 af 07/04/2017

Godkendt af det nationale specialuddannelsesråd den 2. maj 2019

Revideret januar 2024

Britta Toftlev Johansen - Region Hovedstaden

Jette Vibjerg - Region Midtjylland

Sus Thorsen - Region Syd

Lone Meldgaard – Region Nord

Indholdsfortegnelse

Forord	2
Formål med den teoretiske del af specialuddannelsen	2
Mål for den teoretiske del af specialuddannelsen	2
Tilrettelæggelse og afvikling af det teoretiske uddannelsesforløb	3
Modul 1 – 4: Basismoduler.....	3
Modul 5 - 9: Moduler med fokus på specifikke anæstesiologiske problemstillinger.....	3
Modul 10: Den landsdækkende Teoriprøve	3
Modul 11: Modul med fokus på kvalitetsudvikling samt tværprofessionel koordinering og samarbejde ...	3
Modul 12: Refleksions- og formidlingsopgave II	3
Vejledende fordeling af teoriemnerne	4
Kursistens forberedelse til det teoretiske uddannelsesforløb	7
Forholdsregler ved fravær på den teoretiske uddannelse	7
Generelle krav til undervisere på den teoretiske del af specialuddannelsen.	7
Undervisningsmetoder	7
Evalueringer under teoretisk uddannelse	7
Prøver i det teoretiske uddannelsesforløb	8
Delprøve	8
Afsluttende teoriprøve	8
Særlige prøvevilkår vedrørende teoriprøven	8
Retningslinjer og procedurer ved sygeeksamen	9
Retningslinjer ved ikke bestået teoretisk prøve	9
Bevis for gennemført teoretisk uddannelse	9

Forord

Det teoretiske uddannelsesforløb skal tilbyde teoretisk undervisning, således at kursisten kan erhverve sig de fornødne teoretiske forudsætninger for at varetage funktionsområdet som anæstesisygeplejerske.

Det teoretiske uddannelsesforløb afvikles i henhold til BEK nr. 395 af 07/04/2017, og indeholder

- et teoretisk uddannelsesforløb, svarende til ca. 200 timers undervisning, placeret i de 3 første kliniske perioder
- en landsdækkende individuel skriftlig teoretisk prøve i de naturvidenskabelige fag
- en Refleksions- og formidlingsgruppeopgave som afslutning på teoriforløbet

Den teoretisk uddannelsesansvarlige anæstesisygeplejerske planlægger og afvikler teoriforløbet.

Under Specialuddannelsesrådet er nedsat et landsdækkende *Pensum- og teoriprøveudvalg*.

Dette udvalg er, sammen med den teoretisk uddannelsesansvarlige anæstesisygeplejerske ansvarlig for specialuddannelsens Pensumbeskrivelse samt udarbejdelse af teoriprøver, afvikling af teoriprøver og censurering.

Pensum- og Teoriprøveudvalgets ansvarsområder er beskrevet i:

- *Forretningsorden for Pensum- og teoriprøveudvalget ved Specialuddannelsen for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje* – bilag 1 (kan rekvireres hos regionens teoretiske uddannelsesleder)
- *Forretningsgang ved udarbejdelse og bedømmelse af national teoriprøve i relation til Specialuddannelse for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje* – bilag 2 (kan rekvireres hos regionens teoretiske uddannelsesleder)

Formål med den teoretiske del af specialuddannelsen

Formålet er at kursisten

- erhverver sig de teoretiske forudsætninger for de kliniske færdigheder og kompetencer med henblik på at varetage funktionsområdet for en specialuddannet anæstesisygeplejerske
- lærer at reflektere kritisk over klinisk praksis som en del af sit funktionsområde
- træner fagets skriftlighed

Mål for den teoretiske del af specialuddannelsen

Målet er at kursisten kan

- kombinere den tilegnede teoretiske viden med praktiske erfaringer
- prioritere og anvende relevant viden i forhold til problemområder indenfor det anæstesiologiske sygeplejefaglige funktionsområde
- tilegne sig viden om juridiske rettigheder og pligter i forhold til sin virksomhedsudøvelse som anæstesisygeplejerske
- øge sine fagkundskaber og sin forståelse for oplevelser, reaktioner og mestringsstrategier hos patienter, pårørende og personale
- udvikle sin selvforståelse og sine kompetencer i forhold til mødet med mennesker i kritiske situationer og få indsigt i de fænomener der kan opstå i komplekse sammenhænge
- få indsigt i videnskabsteoretiske perspektiver og metoder for forskning og fagudvikling
- få indsigt i anvendelse af forskningsresultater i anæstesiologisk sygeplejepraksis
- få indsigt i kvalitetsudvikling samt tværprofessionel koordinering og samarbejde

Tilrettelæggelse og afvikling af det teoretiske uddannelsesforløb

Teorimodulerne opdeles i naturvidenskabelige moduler og moduler med fokus på kvalitetsudvikling samt tværprofessionel koordinering og samarbejde

Modul 1 – 4: Basismoduler

Afvikles i sidste halvdel af 1. kliniske periode.
Planlægges primært i moduler á 3 dage

Modul 5 - 9: Moduler med fokus på specifikke anæstesiologiske problemstillinger

Afvikles i 2. kliniske periode.
Planlægges primært i moduler á 3 dage

Modul 10: Den landsdækkende Teoriprøve

Afvikles inden udgangen af 2. kliniske periode

- afvikles sidste onsdag i august for kursister ansat den 1. september
 - opgaverne censureres den efterfølgende **torsdag**
- afvikles sidste onsdag i februar for kursister ansat den 1. marts
 - opgaverne censureres den efterfølgende **torsdag**

Modul 11: Modul med fokus på kvalitetsudvikling samt tværprofessionel koordinering og samarbejde

Afvikles i de sidste måneder af 3. kliniske periode
Planlægges i moduler med mulighed for plads til at arbejde med refleksions- og formidlingsopgaven
Der er to studiedage i forlængelse af modul 11. Disse dage er en del af de 2 timers teoretisk undervisning i klinisk praksis.

Modul 12: Refleksions- og formidlingsopgave II

Fremlægning af Refleksions- og formidlingsopgave. Dagen er en del af de 2 timers teoretisk undervisning i klinisk praksis.

Den teoretisk uddannelsesansvarlige anæstesi-sygeplejerske varetager den daglige ledelse af teoriuddannelsen.

Undervisningen bliver afviklet centralt i regionerne og afvikles primært i moduler af 3 dages varighed.
Undervisningen er obligatorisk, og tilrettelagt efter de gældende landsdækkende pensumbeskrivelser.
Kursisternes fremmøde registreres.

Vejledende fordeling af teoriemnerne

Nedenstående emners placering og timetal er vejledende jf. gældende Pensumbeskrivelse

Modul 1 – 4: Basismoduler med fokus på teoriuddannelsens naturvidenskabelige moduler

Modul 1 – 4 i alt 76 lektioner

Emne 2 – Almen farmakologi – farmakodynamik og farmakokinetik (5)

Emne 3 – Centralnervesystemets anatomi og fysiologi (3)

Emne 4 – Autonome nervesystems anatomi og fysiologi (2)

Emne 5 – Farmakas indflydelse på det autonome nervesystem (3)

Emne 6 – Inhalationsanæstetika (4)

Emne 7 – Neuromuskulær transmission, monitorering og muskelrelaxantia (4)

Emne 8 – Intravenøse anæstesi midlers farmakologi (6)

Emne 9 – Regionale og centrale blokader (5)

Emne 10 – Anæstesiapparat (*undervisning og test foregå i klinisk praksis*)

Emne 14 – Cirkulation (4)

Emne 15 – Kredsløbsmonitorering (2)

Emne 16 – EKG (6)

Emne 17 – Respiration (6)

Emne 18 – Monitorering af respiration (3)

Emne 21 – Syre-Base balance (6)

Emne 29 – Malign hypertermi (1)

Emne 30 – Væske- og elektrolytforstyrrelser (6)

Emne 33 – Stress-respons (2)

Emne 41 – Frie luftveje, intubation, akut indledning (4)

Emne 49 – Anæstesi til ældre (3)

Emne 52 – Lejring og lejringsskader (3)

Emne 53 – Awareness (2)

Emne 59 – Observation og behandling i opvågningsfasen (2)

Emne 60 – Temperaturregulering (2)

Modul 5 – 9: Moduler med fokus på specifikke anæstesiologiske problemstillinger

Modul 5 – 9 i alt 59 lektioner

- Emne 22 – Anæstesi til patienter med lungesygdomme (4)
- Emne 23 – Anæstesi til patienter med hjerte-kredsløbssygdomme (6)
- Emne 24 – Anæstesi til patienter med leverinsufficiens (3)
- Emne 25 – Anæstesi til patienter med endokrine sygdomme (3)
- Emne 26 – Anæstesi til overvægtige patienter (3)
- Emne 27 – Anæstesi til patienter med nyresygdomme (4)
- Emne 28 – Anæstesi til patienter med neuromuskulære sygdomme (2)
- Emne 31 – Blødning og hæmostase Blodkomponentbehandling (4)
- Emne 32 – Shock (2)
- Emne 34 – ABCDE princippet – vurdering af den kritisk syge patient (4)
- Emne 35 – Anæstesiologiske sygepleje ved transport af patienter, internt og eksternt (2)
- Emne 37 – Anæstesi til den neurokirurgiske patient (3)
- Emne 38 – Anæstesiologisk behandling af forgiftede patienter (2)
- Emne 39 – Anæstesiologisk behandling af bevidstløse patienter (2)
- Emne 40 – Avanceret genoplivning (*undervisning/simulation foregå i klinisk praksis*)
- Emne 44 – Anæstesi til (øvre) og nedre abdominalkirurgi, gynækologiske og endoskopiske indgreb (4)
- Emne 45 – Anæstesi til ortopædkirurgiske indgreb (2)
- Emne 46 – Anæstesi til obstetriske indgreb (3)
- Emne 47 – Anæstesi til børn over 2 år (6)
- Emne 48 – Anæstesi til Øre-Næse-Hals og Øjenindgreb (2)
- Emne 51 – Præoperativ vurdering (2)
- Emne 56 – Anæstesikomplikationer (4)
- Emne 57 – Juridiske problemstillinger indenfor anæstesiologien (3)
- Emne 58 – Perioperativ smertebehandling. Kvalmeprofylakse og –behandling (4)

Emne 61 – Modtagelse og anæstesiologisk behandling af den forbrændte patient (1)

Delprøve¹ – intro til prøven – afvikling af prøve – gennemgang af delprøve (4)

Modul 10: Den landsdækkende Teoriprøve

Modul 10 – ialt 3 lektioner

Teoriprøve (3)

Modul 11: Teoriuddannelsens modul med fokus på kvalitetsudvikling samt tværprofessionel koordinering og samarbejde.

Modul 11 – ialt 48 lektioner (fordelt på 2 x 4 dage) plus 2 studiedage til Formidlings- og Refleksionsopgave II

Emne 1 – Dokumentation og registrering af anæstesiforløb (2)

Emne 2 – Patientsikkerhed og kvalitetsudvikling (4)

Emne 3 – Etik i Sundhedsvæsenet (6)

Emne 4 – Tværprofessionel samarbejde og kommunikation med voksne (9)

Emne 5 – Kommunikation med børn i den anæstesiologiske sygepleje (3)

Emne 6 – Vidensformer i den sygeplejefaglige kliniske praksis (6)

Emne 7 - Kritisk vurdering af videnskabelige artikler og undersøgelser, herunder litteratursøgning (9)

Emne 8 – Faglig argumentation (3)

Emne 9 - Introduktion til refleksions- og formidlingsopgave II, herunder gruppedannelse (3).

Emne 10 - Introduktion til afsluttende skriftlig opgave (3)

Modul 12: Refleksions- og formidlingsopgave 2

Modul 12 – Refleksions- og formidlingsopgave - 6 lektioner til fremlægning

Retningslinjer for Refleksions- og formidlingsopgave II - Bilag 3 (kan rekvireres hos regionens teoretiske uddannelsesleder)

¹ Delprøven er beskrevet på s. 7

Kursistens forberedelse til det teoretiske uddannelsesforløb

Kursisten må påregne en del hjemmearbejde til studium af udleveret materiale og de angivne litteraturhenvisninger. Forud for det teoretiske uddannelsesforløb forventes det, at kursisten har ajourført viden fra sygeplejerskeuddannelsens pensum samt gennemført den landsdækkende e-læringstest "ANAFYS"

Forholdsregler ved fravær på den teoretiske uddannelse

Kursisternes fremmøde på teoriforløbet er obligatorisk og registreres.

Ved fravær svarende til mere end 20 timer af teoriforløbet vil der blive taget individuel stilling til forlængelse og deltagelse i den planlagte teoriprøve i samarbejde mellem den ansvarlige for den teoretiske uddannelse og den pågældendes leder.

Generelle krav til undervisere på den teoretiske del af specialuddannelsen.

Underviserne på den teoretiske uddannelse skal have sagkundskab i det anæstesiologiske speciale, have viden og overblik over uddannelsens teori og metode, samt det angivne teoretiske niveau, herunder

- anæstesiologisk specialviden og erfaring
- formidlings- og undervisningserfaring
- pædagogisk forståelse
- kunne relatere den teoretiske undervisning til klinisk praksis
- være åben for konstruktiv kritik, relateret til undervisningens indhold og form

Undervisningsmetoder

Det anbefales, at undervisningen er problemorienteret i videst muligt omfang med udgangspunkt i kursisternes kliniske hverdag.

For at tilgodese dette anbefales det, at case-orienteret undervisning anvendes, hvor det er relevant, for eksempel som udgangspunkt for behandlingen af emnet eller som opsamling inden undervisningen afsluttes.

Det er ønskeligt, at underviseren, inden sine lektioner, fremsender undervisningsmaterialet til den teoretisk uddannelsesansvarlige anæstesisygeplejerske, som formidler dette til kursisterne.

Der må gerne indlægges små tests i undervisningen.

Evalueringer under teoretisk uddannelse

Under det teoretiske uddannelsesforløb evaluerer kursisterne indhold, afvikling, undervisningsform og materiale.

Undervisere har ligeledes mulighed for at evaluere pensumbeskrivelser, obligatorisk materiale, kursisternes forudsætninger og engagement.

Prøver i det teoretiske uddannelsesforløb

Delprøve

Under teoriforløbet afholdes en regional delprøve, hvis form og indhold svarer til niveauet på den afsluttende teoriprøve.

Formålet med delprøven er

- at give kursisterne mulighed for at vurdere eget faglige standpunkt og dermed identificere egne indsatsområder
- træning i teoriprøve teknik

Form og indhold består af en ½ prøve fra den tidligere afviklede teoriprøve og i de emner kursisterne indtil dagen har fået gennemgået.

Delprøven gennemgås efterfølgende i plenum i et samarbejde mellem kursister, den teoretisk uddannelsesansvarlige anæstesisygeplejerske, en repræsentant fra Pensum- og Teoriprøveudvalget, hvor mindst en af deltagerne skal være speciallæge i anæstesiologi.

Afsluttende teoriprøve

Den teoretiske del af specialuddannelsen afsluttes med en landsdækkende individuel skriftlig teoretisk prøve jf. Forretningsgang ved udarbejdelse og bedømmelse af national teoriprøve i relation til Specialuddannelse for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje – se bilag 2

Den landsdækkende teoriprøve afvikles inden udgangen af 2. kliniske periode

- afvikles sidste onsdag i august for kursister ansat den 1. september
 - opgaverne censureres den efterfølgende **torsdag**
- afvikles sidste onsdag i februar for kursister ansat den 1. marts
 - opgaverne censureres den efterfølgende **torsdag**

Teoriprøven afholdes lokalt i regionerne med tilstedeværelse af den teoretisk uddannelsesansvarlige anæstesisygeplejerske og en tilforordnet.

Ved for sent fremmøde kan kursisten ikke deltage i prøven og det betragtes som et teoriprøveforsøg. Teoriprøven bedømmes efter 7-trinsskalaen. Bedømmerne er Pensum- og Teoriprøveudvalget.

Særlige prøvevilkår vedrørende teoriprøven

Særlige prøvevilkår følger reglerne i den til hver tid gældende Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede videregående uddannelser.

Se uddybende beskrivelser i bilag 2

Der kan søges om forlænget tid til teoretisk prøve for kursister der har andet modersmål end dansk eller som har dokumenteret læse eller skrivevanskeligheder, primært dysleksi.

Det betyder, at kursister der kan dokumentere ovennævnte sproglige vanskeligheder, kan få forlænget prøvetiden med 15 min./time – dvs. ¾ time ekstra til den nuværende 3 timers teoretiske prøve. Kursister med dysleksi skal fremlægge dokumentation. Ansøgningen skal søges og stiles til den teoretisk uddannelsesansvarlige anæstesisygeplejerske senest 1 måned før teoriprøvens afvikling.

Retningslinjer og procedurer ved sygeeksamen

Ved sygdom i forbindelse med teoriprøven skal kursisten efterfølgende forevise en lægeerklæring.

Kursisten tilbydes en ny prøve indenfor en periode af 3 uger.

Pensum- og teoriprøveudvalget er ansvarlige for udarbejdelse, afvikling og censurering af denne prøve.

Retningslinjer ved ikke bestået teoretisk prøve

Ved ikke bestået teoretisk prøve tilbydes kursisten en gennemgang af prøven ved den teoretisk uddannelsesansvarlige anæstesisygeplejerske og kursistens uddannelsesansvarlige anæstesisygeplejerske. Kursisten kan indstilles til den teoretiske prøve 3 gange. Den teoretiske prøve skal bestås senest 3 måneder efter første forsøg.

Hvis kursisten ikke består ved 3. forsøg, afsluttes specialuddannelsesforløbet.

Bevis for gennemført teoretisk uddannelse

Der udstedes bevis for gennemført teoretisk uddannelse.